"ఈసంఘమే మమ్మల్ని పాకీవాళ్లనిచేసింది"

మద్దూరి హనుమంతరావు, బి. ఏ.,

ఆది శ్రావణమాసం. "మామిడికాయలు, మామిడి కాయలు" అను కేక వీథిలో వినబడింది. అకాలంలో మామిడికాయలు రావడంతోనే ఆతురతగా నొకయువతి యింట్లోంచి గుమ్మం లోకి వచ్చి "ఓఅమ్మా! ఇల్లారా" అని పిలిచింది. ఆయాసపడుతూ, ఆమనిషి, తట్ట దింపి "సాయంకాలమైందమ్మా, కాయలు త్వరగా తీసికొండి, కావలిస్తే" అంది. కొనడానికి వచ్చినఆయువతి ఆమనిషికేసి చూచి "ఎవరమ్మా మీరు?" అంది. కలకల్లాడే ఆముఖకాంతి, కండ్లయందలి సౌమ్యదృష్టి, శ్రావ్యంగానున్న ఆకంఠధ్వని, వికారపునగలేమీలేకుండా సాధారణపురవిక ధరించిన ఆమనిషి యెవ్వరైయుండునా అని అనుకుంది ఆమె. "పాకీవాళ్లవమ్మా, దూరంగానే నిలుచున్నాలేండి త్వరగా యేరుకోండమ్మా కాయలు" అంది. ఈజవాబు చాలాఆశ్చర్యంగా తోచింది ఆయువతికి. "అమ్మా, నిజంగాచెప్పు. మీరు పాకీవాళ్లా? నువ్వుస్వచ్ఛమైనబ్రాహ్మణకుటుంబస్త్రీలాగ కనబడుతున్నావు." అంది. "ఎందుకుతల్లీ—యేం చెప్పుకోను?— పాకీదాన్నే లేండమ్మా. ఇంకా కాయలన్నీ అమ్ముకోవాలి. చీకటిపడితే కొంపజేరుకోటం కష్టం" ఈమాటలతో కొనేఆమెసందేహం బలపడింది. ఆమనిషెవరో? ఎందుకు పాకీదాన్నని చెప్పుకుంటోందో? ఏంబాధలు లేకుంటే గౌరవకుటుంబస్త్రీ పాకీదాన్నని చెప్పుకుంటుందా? ఏదో గూఢమైనకథ వున్నట్లు ఆమనిషి మాటల్లోనే తెలుస్తోంది. ఎట్లాగైనా తెలుసుకొని తీరాలని నిశ్చయించుకొంది ఆమె.

"ఓ అమ్మా, యీతట్టలోనికాయలన్నీ తిరిగి అమ్ముకునే కష్టంలేకుండా నేనేకొంటాను, నీవుచెప్పినఖరీదుకి. నిన్నుచూస్తే నా కెదో జాలి వేస్తోంది. పాపం! ఎంతదూరాన్నుంచి మోసుగొచ్చావో యీ బరువుతట్ట? నువ్వు ఇంటికి వెళ్లి వంటచేసుకొనేకష్టం లేకుండా యీపూటకి అన్నంఆధరువులూ అన్నీ నేను ఇస్తాను. తొందరపడకు. నువ్వెవరు? నిజంగా చెప్పు. భయం లేదు. నీముఖం చూడగానే నీవు పాకీదానవు కావని అనుకున్నాను. నన్ను చూచి భయపడకు. నీసంగతి ఎవ్వరితోనూ చెప్పను. పైకి అరుగుమీదకు రా. వచ్చికూర్చో—నిజమైన నీసంగతి త్వరగా చెప్పాలి మరి" అని ఆమె తొందరచేసింది. "అమ్మా! మీఆదరం, ప్రేమా ఎక్కడా చూళ్లేదు. నన్ను చూస్తే మీ కెంతజాలి కలిగిందో మిమ్మల్ని చూస్తే నా కంత గౌరవం, పూజ్యభావం కలిగిందమ్మా.

కాని ఎందుకు తల్లి, నా పాడుకథ మీరు కాదు. తగుదునమ్మా అని వచ్చింది మనం వినడం? తీరా చెప్పగానే మీకు నామీద దరదగ్గరకీని, పొమ్మని చెప్పండి" అంది ఒక జాలి పోయి కోపం వస్తుంది...తిడతారు వద్దమ్మా, చెప్పను" అంది.

"ఓ వెఱ్ఱిదానా, నేను నిన్నేమీ అనను. నీక్షోభ ఎవ్వరికి తెలుస్తుంది? ఇంక పిచ్చిఅభ్యంతరాలు చెప్పక కథ చెప్పు."

"అమ్మా, మీరంతబలవంతం పెడుతూంటే చెప్పక తప్పదు. మరి నావెనకటి సంగతి తలుచుకుంటే నాశరీరం అంతా వణుకుతోంది. గుండె బరువెక్కుతోంది. ఎన్ని బాధలుపడ్డా ననుకొన్నారు?

"మాది నిడదవోలు. చెప్పుకోను. చెప్పుకుంటే సిగ్గుచేటు. శ్రీవైష్ణవులపిల్లని. నేనేమీ తెలుగని మూడేళ్లవయస్సులో మా అమ్మ వొళ్లోకూర్చోపెట్టుకొని, యేడుస్తూంటే నాకు పటికబెల్లం పెట్టి, రు. ౧,౬౦౦ లకి నన్నమ్మి పుస్తె కట్టించిందట. తరువాత ఏడాదినాటికి ఆపెండ్లికొడుకు స్ఫోటకంవచ్చి చనిపోయాట్ట. అతని పన్నెండుఎకరాల భూమి నాపేరనే వుందిట కాని మావాళ్లే అనుభవిస్తున్నారు.

"నే నాడుకొనేయీడులో అట్లతద్దీ అవీ వస్తే అందరపిల్లలతోటి నే నాడుకోడానికి వెళ్లినప్పుడు నన్ను చూపిస్తూ తక్కిన పిల్లలందరూ యెదో గుసగుసలాడుకొనేవారు. "దీని మొగుడు చచ్చిపోయాట్ట. ఇది వెధవముండ అని మాఅమ్మ చెప్పింది. ఇల్లాంటి పండుగ రోజుల్లో దీనితో ఆడుకుంటే మనకి మంచిది

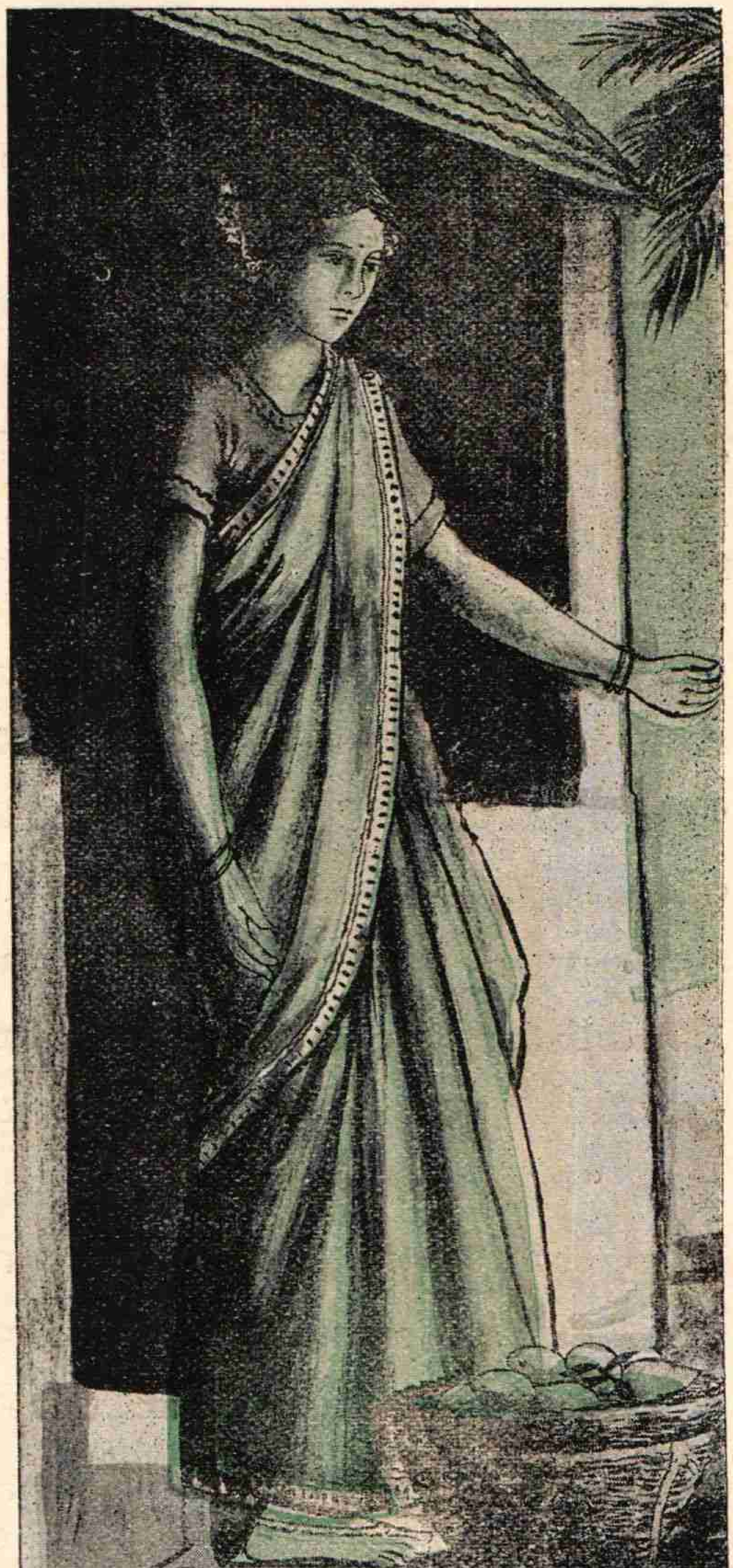

" పాకీవాళ్లవమ్మా,......త్వరగాయేరుకో."

పిల్ల. వెంటనే మరియొకపిల్ల ముందుకు వచ్చి తక్కిన పిల్లలందరు చూస్తూంటే "పో, పోవే! శుభం మళ్లే వచ్చావు గోరింటాకేనా పెట్టుకోకుండాను" అని త్రోసేసింది.

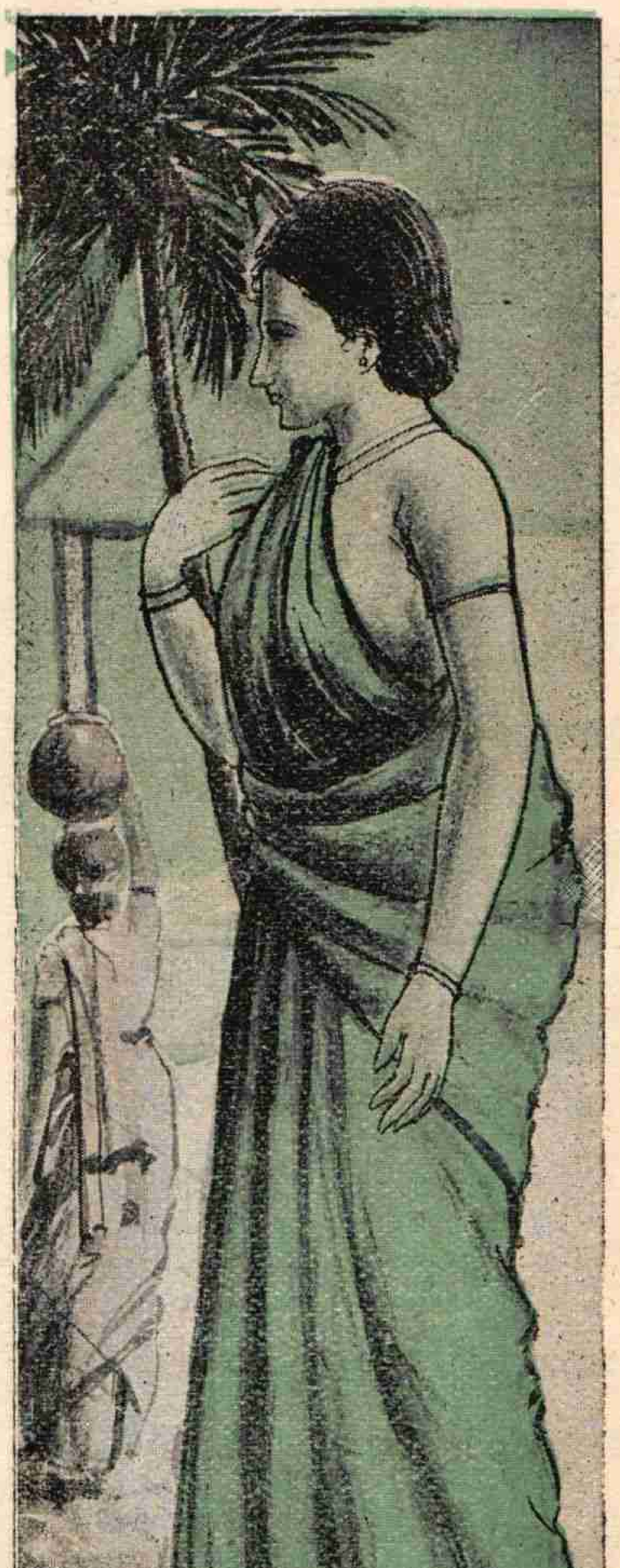

"నమ్మా కాయలు" అంది.

"మా అన్నయ్యకి చాలకాలం దాకా పెండ్లి కాకపోతే నా కంటె, వడ్డాణం, నే నేడుస్తూన్నా గూడ కొంచమైనా జాలి లేకుండా మా అమ్మ తీసికెళ్లి పెళ్లికూతురికి పెట్టికొడుక్కి పెళ్లి చేసింది. ఆ పెళ్లికైనా నన్ను తీసికెళ్లలేదు. మా ముసలమ్మ దగ్గర వుంచేశారు, పెండ్లివారందరూ వచ్చేటప్పటికి చాకిరీలు చేసి యిల్లు సిద్ధంగా వుంచమని. అందరూ సంతోషంగా బళ్లెక్కి పెళ్లికెడుతూంటే నేను గొల్లున గోలపెడుతూ తులసికోట వెనకాల కూర్చోవలసివచ్చింది. తరువాత బాజాలు,పల్లకీ వస్తూంటే మావాళ్లేగదా వస్తున్నారని వీథిలోకి పరుగెత్తాను. చప్పున మానాన్న యెదురుగుండా వచ్చి,నాకేసి కోపంగా చూస్తూ పళ్లు కొఱికి "అప్పుడే శనిలాగు తయారయ్యావూ, వీథిలోకి వెధవమొఖం వేసుకొని? కాస్సేపు గాదిమెట్లవెనకాల కూర్చో, దిష్టకానికి గుమ్మడికాయముక్కలు తరుగుతూను. పోపో, యిల్లా యెదురుగుండా రాకూడదు ముండా!" అన్నారు. వెనకాల యింట్లోంచి "ఇల్లారావే జ్యేష్ఠా" అని మాముసలమ్మ అరిచింది. ఏడుస్తూనే వెనక్కి వెళ్లిపోయాను.

"సంతోష మిచ్చే ప్రతివిషయంలోకీ నన్నిల్లాగే గెంటేశేవారు. నేను పెద్దమనిషినయిననాడు యింట్లో యెవరో పోతే యేడ్చినట్లుగా యిల్లు యేవన్నందీ గోల మొదలు పెట్టారు. అందరు పసుపు, పారాణీ, బొట్టూ, గంధం, పువ్వులు పెట్టుకుంటూంటే నా కెంతో ముచ్చటగా వుండేది. నేనూ పెట్టుకోవాలని దొడ్లో ఒకమూల కూర్చొని పసుపు రాసుకొని కాటుకా, బొట్టూ పెట్టుకొని దొడ్లో పూచిన రాధామనోహరంపూవులు తల్లో పెట్టుకొని అద్దం చూచుకుంటే ముద్దులు మూటగడుతోంది నాముఖం. నాకే ఎంతోముద్దొ

చ్చింది. అద్దంలో నాబొమ్మ నేనే ముద్దు పెట్టుకొనేదాన్ని. ఒకసారి నే నలాచేస్తూంటే మా అమ్మ చూచి "నీ కేమిచేటుగాలమే, యివన్ని పెట్టుకుంటున్నావు ?" అని నాలేతబుగ్గలన్నీ రక్తం వచ్చేటట్లు గిల్లి పదిబిందెలనీళ్లతో నన్ను స్నానంచేయించింది. ఇదిగో చెంపమీద ఆ గిల్లుమచ్చ. అన్నేళ్లొచ్చినమనిషి తనెన్ని అలంకారాలు చేసుకొన్నా మంచిదేట! కాని పసిపిల్లని నేను చేసుకొంటే "చేటుగాలంట!" ఇల్లాగడచింది నాబాల్యావస్థంతాను. నాలో బాలోత్సవం పొంగిపొరలుతూ వుంటే చూచినమావాళ్లకి వాళ్లకళ్లలో కారం చల్లినట్లు వుం దనుకుంటాను. వెంటనే దానిని శక్తికి మించినబలంతో అణచేదామని ప్రయత్నించేవారు. ప్రకృతినైజంగా దేవుడు కల్పించిన వుత్సాహాన్ని చూస్తే వారి కంతయేవగింపు యెందుకో? మళ్లీ దైవభక్తులట!

"క్రమంగా నాకు ౧౬ యేళ్లు వచ్చేయి. ఒళ్లంతా నున్నగా తళతళలాడుతూ మెరస్తూండేది. కండ్లలో కేదో చక్కని కాంతి, ముఖంలో కళ, చెంపలనునుపూ చూస్తే నాకే ఎంతో అందంగానూ, ఆశ్చర్యంగానూ వుండేది. నాముసిముసినవ్వులు, లావణ్యం సౌకుమార్యం చూచి సంతోషించేప్రాణి ఒక్కరూ కనిపించలేదు సరికదా, యిరుగుపొరుగువాళ్లయిళ్లల్లోవాళ్లు నన్ను ఈర్ష్యతో చూచేవారు. కాళ్లకీ, చేతులకీ, చెవులకీ వున్ననగలని కంసాలిని పిలిపించి తీసేయించేసారు. అదివరకు నేను చీర, రవిక కట్టుకొనేదాన్ని. ఒకరోజున మాఅన్నయ్య రెండు 'సైను' పంచలు తీసికొనివచ్చి నామీద పడేసి "ఇక్కణ్ణుంచి నీ వీబట్టలే కట్టుకోవాలి. నీచీర లమ్మ కిచ్చేసెయ్యి" అన్నాడు. నా కప్పు డెంతదుఃఖ మొచ్చిందో, తల్లీ, ఏంచెప్పను? రవికతొడుక్కుంటే మాముసలమ్మ "నలుగుపీ గడ్డేడుతున్నారే నానోట్లో. చాలీపాటికి రవికలూ, వేషాలు" అంటూ నేను చూస్తూండగానే వాటిని చింపి పొయ్యి అలికేసింది. రవిక లేకపోతే నాకు బట్ట కట్టుకున్నట్లే వుండేది కాదు ఎన్నేళ్లదాకానో!

"మావదిన కాపురానికి వచ్చింది. నాతోటిదే. సాయంకాల మయ్యేటప్పటికల్లా జడ వేసుకొని, నీళ్లు పోసుకొని, బొట్టూ, కాటుకా పెట్టుకొని దొడ్లో మల్లెపూవులన్నీ తలనిండా పెట్టుకొనేది. నేను కష్టపడి నీళ్లోసి పెంచిన మల్లెపూవులన్నీ తనకోసమే పూచినట్లు వాడుకొనేది. అందరు ఆ అమ్మాయిఅలంకారాలసీ, ఆ అమ్మాయినీ చూచి సంతోషించేవారు. దానిపుణ్య మేమిటో? నాపాప మేమిటో?

"వర్షాకాలంలో మా అమ్మా, నాన్నా ఒకగదిలోనూ, అన్నయ్యా, వదినా ఒకగదిలోనూ పడుకునేవారు. నేను చలిలో గడగడ వణుకుతూ చాపమీద చెంగేసుకొని కాళ్లు ముడుచుకొని పడుకునేదాన్ని. ఒకమూల మాముసలమ్మ పడుకునేది, పెద్దగుఱ్ఱు పెడు

తూను. ఆగుఱ్ఱు వింటే నా కెదో వెఱ్ఱిభయమేసేది. నిద్ర పట్టేది కాదు. ఏమీ తోచేది కాదు. ఏడుపొచ్చేది ఒకప్పుడు చెయ్యి కరుచుకొని, ఒళ్లు రక్కుకొని యేడ్చేదాన్ని. నాయేడుపుధ్వని, మాముసలమ్మగుఱ్ఱు కలసి మృత్యుదేవత గలగల నవ్వుతోందా అనిపించేది నాకు.

"ఎవరో కావాలనిపించేది నాకు. నన్నాదరించి దగ్గరకు చేర్చుకొనేవాడు కావాలి. నామీద ప్రేమ చూపించేవాడు కావాలి. నేనే కావాలనేవాడు కావాలి. తనసంతోషంలో నన్ను ముంచి నాఆనందంలో తాను మునిగిపోయేవాడు కావాలి. అప్పుడు నా ప్రేమంతా అతనితో, ఆతనిచేతుల్లో ముఖం పెట్టి చెప్పుకోవాలి. ఈమాట యెవరితో చెప్పుకోనూ? ఎవరు నాకోర్కె తీరుస్తారూ? అయినా మాఅమ్మతో ఒకసారి యీసంగతి సాహసించి చెప్పేశాను. అందుకు ప్రతిఫలం, ఇదిగో, గంటె కాలేసి వాతపెట్టింది. నాకండ్లెప్పుడూ యెవరినో వెదకుతూ చంచలంగా కదిలేవి. శరీరసంపర్కంకోసం స్త్రీపురుషులకి ఒకరిమీద ఒకరి కుండేవాంఛ కామం. ఈ వాంఛ లేనివారు చాలాతక్కువ. ఆకలిలాగే యీవాంఛనికూడా తీర్చుకోడానికి ప్రతిపురుషునికి, స్త్రీకి హక్కూ, అవసరం వున్నా వితంతువులవిషయంలో సంఘం ఒప్పుకోదు. అమ్మా, ఒకబాలిక వితంతువు కాగానే శుకయోగి అయిపోతుందని తలచడం పొరపాటు కాదూ? నాకు మోహం ఉద్భవించేసరికి మీయింటిలోనివారందరికి నేను గర్భశత్రువునై పోయాను. నన్నెప్పుడూ వీథిగుమ్మంలోకి పోనిచ్చేవారు కాదు. నాకు చదువు రాదు ఎప్పుడూ దొడ్లో పశువులదగ్గర చాకిరీచేస్తూ పశువులాగే వుండేదాన్ని.

"ఒకరోజున అర్ధరాత్రివేళ నా కెంతో ఆరాటంగా వుంది. నిద్ర పట్టలేదు. అన్నయ్య వదినా యేమ్మాటలాడుకొంటారు ప్రతీరోజూనూ? ప్రతీరోజూ రహస్యాలుంటాయా చెప్పుగోడానికి? ఎంతఅదృష్టవంతురాలో కదా మావదిన, అల్లా ప్రాణమిచ్చే భర్త దొరికాడు! అప్పుడేంచెప్పుకుంటున్నారో వినాలి అనుకున్నాను. నెమ్మదిగా అడుగులు చప్పుడు కాకుండా వచ్చి తలుపుసందులో చెవిపెట్టి వింటున్నాను. రెండునిముషాలయిందో లేదో తలుపుసందులోవున్న తేలు చెవిమీద చురుక్కున కుట్టింది. దాంతో నేనున్నచోటు మరచిపోయి 'కేరు' మని యేడ్చాను. వెంటనే మాఅన్నయ్య వచ్చి "యేంజరిగింది" అని అడక్కుండానే మూలనున్న దుడ్డుకఱ్ఱతో గొడ్డును బాదినట్లు బాదేశాడు, "ఇక్కడి కెందుకొచ్చావే ముండా?" అంటూను. వదిన పమిట సవరించుకుంటూ వచ్చి పళ్లుకొఱుకుతూ చెడతిట్టింది. అబ్బబ్బా! శ్రీహరీ! తేలుబాధ, అవమానం, కఱ్ఱదెబ్బలు, తిట్లు కలసి యెంతబాధగా వుండివుంటుందో ఆలోచించు

కోవాలమ్మా, నేను చెప్పలేను. ఆతక్షణమే మడుగులో పడి చచ్చిపోదా మనుకున్నాను. గుమ్మందాకా వెళ్లాను గాని యింత అందమైన సుకుమార దేహాన్ని, ఇంత ప్రేమగల హృదయాన్ని ధ్వంసం చేయడానికి మనస్సు ఒప్పక ఆరాత్రి ఎట్లో గడిపేశాను. తెల్లారగట్ల ఒకకునుకు పట్టింది. ప్రొద్దెక్కిందాకా మెళుకువ రాలేదు. "మొద్దులా గింకా నిద్రపోతావేం? జాముప్రొద్దెక్కింది. లేవే పెంటముండా!" అంటూ కాలితో తన్ని లేపాడు మానాన్న. హడలిపోతూ లేచి మామూలుగానే బిందె పట్టుకొని దొడ్డిగుమ్మాన్ని కాలవ కెళ్లి బిందెనీళ్లు యెత్తుకొస్తున్నాను. నావల్లు నాకు తెలీటం లేదు. నడుంఫిరిగింది కాళ్లనిండా కఱ్ఱదెబ్బలు. ఏంచెప్పను? బిం దేసుకొని మడుగువద్దనె కళ్లు తిరిగి పడి

పోయాను.

*　　*　　*

౨

"ఎంతసే పల్లాపడివున్నానో నాకు తెలీదు సుమండీ? నేను కళ్లుతెఱచి చూచేటప్పటికి ఒకయువకుడు, రాయితగిలి రక్తంగాఱుతున్న నాముఖాన్ని తనఖండువాతో తుడుస్తున్నాడు. తనఖండువా చింపి బిందెలోనినీళ్లోసి తడిపి నాముఖంమీది గాయానికి కట్టుగట్టాడు. ముఖముమీద నీళ్లు చిలకరించి చేత్తో మెల్లగా రాస్తున్నాడు.

"ఏదో విపరీతమైన స్పర్శనసుఖం తోచి, చప్పున కళ్లు తెఱచి చూచాను. సుమారు

౨౩ యేండ్లున్నయువకుడు. చక్కని మీసకట్టు, మెరుస్తున్నకండ్లు, గోధుమరంగుశరీరం కలిగి పొడుగ్గా, బలంగా వున్నాడు. చక్కని పంచ, ఖండువా వేసుకొని వున్నాడు. నేను కండ్లు తెఱవడం చూసి, ఆతురత పడుతున్న ఆతనిముఖంలోకి సంతోష మొచ్చింది. పెదవులు చిఱునవ్వు నవ్వాయి.

"ముఖంమీదకి వంగి సేవచేస్తున్నవాడు లేచి చప్పున దూరంగా నించున్నాడు. మా యిద్దరచూపులు ఆక్షణంలో కలుసుకొని అంతటితో చాలకుండా హృదయంలోనికి దూసుకొని పోయాయి. నేను వింతగా వెఱ్ఱిబోయి చూస్తుంటే తాను "ఏమండోయి, నే నిక్కడికి వచ్చేటప్పటికి మీ మొఖంనిండా రక్తం కారుతోంది. ప్రాణం లేనట్లు పడిపోయారు. చుట్టుపట్ల మెవ్వరూ లేరు, పిలుద్దామంటే. అంచేత, నేను పాకీవాడనే అయినా ధైర్యంచేసి ముట్టుకొన్నాను. నన్ను క్షమించి యింకోసారి స్నానంచెయ్యండి. జాలేసి యేమీతోచక యిల్లాచేశాను" అన్నాడు, నే నేమంటానో అని భయపడుతూను. నా కేంచెప్పడానికి తోచింది కాదు. బాధంతా యేమయిందో తెలీదు. చప్పున ఒళ్లు దులుపుకుంటూ లేచి నవ్వుతూ ఆతనికేసి చూస్తూ యింటి కెళ్లబోయి, నీళ్లు తేకుండా వెడితే యింట్లోవాళ్లు మళ్లీ తిడతారని మడుగులో దిగి నీళ్లుపోసుకొని బిందెనీళ్లు తీసికొస్తుంటే అతడు వెనకాలే వచ్చి, యిటు అటు చూసి, "యెవరితోనూ చెప్పకండి యీసంగతి. జాగ్రత్తగా వెళ్లండి" అంటూ నాకేసి తిరిగి నవ్వుతూ ప్రక్కనున్న మామిడితోటలోనికి వెళ్లిపోయాడు.

"ఎట్లాగో యింట్లోకి ఘటం చేరేశాను. "ఇంతసే పెక్కడున్నావే" అని మాఅమ్మ గద్దించింది. రక్తంగారుతున్నగాయం చూపించాను. "అవిటికాళ్ల మొద్దువి. మాట్లాడితే చిన్నపిల్లలాగు పడతావేమిటి? బిందె సాట్టోయిందే మొద్దూ!" అని విసుక్కుంటూ రాక్షసిబొగ్గు నూరి, నూనెలో కలిపి గాయంలో కూరింది మాఅమ్మ. ఇదిగోనండి ఆమచ్చ. నాకు గాయం బాధగాని, వొళ్లునొప్పులుగాని కనబడలేదు సుమండీ. ఏదో నూతనోత్సాహంగా వుంది. ప్రొద్దుట జరిగినచరిత్ర వేయివిధాల జ్ఞాపక మొస్తోంది. నావంట్లో ప్రతీరక్తపు చుక్కాగూడా వుద్రేకమైన ఆనందంతో తాళం వేస్తోంది. ఆహా! ఆతడు నాచెంపలమీద చెయ్యేసి ప్రేమగా రక్తం తుడుస్తూంటే యెంత బాగుందనిచెప్పను! ఎల్లా చెప్పతే తెలుస్తుంది మీకు? భయంకరమగు రోహిణీకార్తియెండలికి మలమల మాడిపోయినవాళ్లకి తొలకరి వానకురిస్తే యెలావుంటుందో, కటికచీకటి కొట్టులో చిరకాల మున్నవాళ్లకి వెలుతురులోకి వస్తే యెల్లావుంటుందో, సముద్రంలో రిక్కముక్కలు లేక కొట్టుకొనిపోతూన్న వాళ్లకి తెప్ప దొరికితే యెల్లావుంటుందో, ఆకలిచేత కడుపు మండిపోతూన్నవాళ్లకి మంచి

భోజనం దొరికితే యెల్లావుంటుందో, అల్లాగ వుంది అతనిచెయ్యి నాకు. అయ్యో! తెలివి తక్కువదాన్ని, కాస్సేపు ఆచెయ్యి నాగుండె మీద అదుముకోలేకపోయాను. ఆసమయా నికి వెఱ్ఱిసిగ్గోటు నన్ను చంపడం మొదలెట్టింది. ఆహా, యెంత బాగున్నా డతను! పాకీవా డైతేనేం, ఎవరైతేనేం? అంత ప్రేమ నా మీద చూపించాడు. పాపం, వెఱ్ఱివాడు! ఎంతకష్టపడ్డాడో నాకోసానికి? ఖండువాకూడా చింపుకొన్నాడు. అత నెదురుగుండావున్న ప్పుడు ఒక్కమాటేనా చెప్పలేకపోయాను. మళ్లీ యెప్పుడు కనబడతాడో— రేపు పోసి మళ్లీ నేనే వెళ్లి! కలుసుగుంటాను, ఆతనితోట లో, యేమైనాసరే" అని అనుకుంటూ ఆరో జంతా యెట్లాగో గడిపేశాను.

"మర్నాడు వుదయాన్నే సరిగ్గా ఆసరికే ఆతనితోటలోకి వెళ్లాను. ఆతను కొంకెకఱ్ఱ, పండ్లబుట్టా పట్టుకొని వస్తుంటే చెరుకువిల్లూ, పూలబాణాలకోసం బుట్టా పట్టుకొని వస్తున్న మన్మథునివలె వున్నాడతడు నాకండ్లకు. అతని ఎదురుగుండా పోయి నిలుచున్నాను నేను. అతను నాకేసి ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ "ఏమం డోయి, యెల్లావుంది నొప్పి?" అన్నాడు. "నిమ్మళంగానే వుంది. పాపం, నాకోసం చాలా కష్టపడ్డావు! ఈగాయంమీద పట్టీ తీసేస్తావూ" అంటూ చిఱునవ్వునవ్వుతూ దగ్గరకెళ్లాను. అతను సందేహిస్తూ యెడంచేత్తో నాగడ్డం పట్టుకొని కుడిచేత్తో నాకళ్ల కేసిచూస్తూ పట్టీ తీసేస్తూంటే అప్రయత్నంగా నారెండుచేతులు వెళ్లి అతని నడుం చుట్టుకొన్నాయి, నాకు తెలియకుం డానే. ఆతనిమీద వాల్లపడి సుఖావేశంతో కళ్లుమూసుకొన్నాను. అతను తనపొడుగు చేతులతో నన్ను గట్టిగా అదుముకొని తన ఱొమ్ముకి చేర్చుకున్నాడు. ఆసమయంలో నేను స్వర్గంలో వున్నానో, అంతకన్నా ఆనంద మైనచో టేదేనావుంటే అక్కడేవున్నానో తెలుసుకోలేని మహాసుఖంలో మునిగిపోయా ను. అమ్మా, నమ్మండి, నమ్మకపోండి! ఎంత ప్రాణం లేచివచ్చిం దనుకున్నారు ఇంతకంటె సుఖ మేదైనా వుంటుందా ప్రపంచంలోనూ అని అనిపించింది.

"కొంచెంసేపట్లోనే, మళ్లీ యిట్లా, మా వాళ్లు జ్ఞాపకంవచ్చారు. వెంటనే భయ మేసింది. మెల్లగా అతనిచేతుల్లోంచి తప్పించు కొని "ఇంటికి వెడతాను; మావాళ్లు చూస్తే చంపేస్తారు" అన్నాను "వెడ తావా" అంటూ నా చెయ్యి దగ్గరకి తీసికొని నన్ను గట్టిగా ముద్దెట్టుకొన్నాడు. దాంతో విశ్వం మఱచిపోయాను. జన్మమెత్తి అఖండమైన—అట్లాంటిసుఖం అనుభవించడాని కదే మొదలు. స్వర్గం వదలి నరకంలోనికి పోయినట్లు ఇంటికి వెళ్లాను. ఇల్లాగ నాలు గైదురోజులు ప్రొద్దున్నా, సాయంత్రము ఆతనితోటలోనే కలుసుగొనేవాళ్లం. అంత కంటె మాకు చోటేది? నాసంతోషానికి పరిమితి లేకుండావుంది. మావాళ్లందరూ నాబుగ్గలతళతళ చూచి ఆశ్చర్యంగాను, సందే హంగానూ చూస్తున్నట్లు నేను కనిపెట్టాను.

అహర్నిశం అతనిమీద ధ్యానందప్ప వేరు ప్రపంచ మేమీ తెలీటంలేదు, నాకు, మావాళ్లెంతతిడుతున్నా సరే.

"ఆతనిపేరు జోగన్నట; అడిగి తెలిసికొన్నాను. అక్కడల్లా కలుసుగోటం జోగన్నకి చాల భయంగా వుంది, మాయిద్దర్నీ కూడా మావాళ్లు చంపేసిపోతారేమో అని. తా నింకా పెళ్లిచేసుకోలేదుట! ఎంతమంది తనజాతిపిల్లల్ని యిస్తామన్నా వద్దన్నాట్ట. తనతో నేను వచ్చేస్తే తనప్రాణం కంటె యెక్కువగా చూచుకుంటూ యావజ్జీవం సుఖంగా గడుపుతా నన్నాడు. ప్రాణానికి ప్రాణం అడ్డువేస్తానన్నాడు. నేను రాకపోతే నాయెదురుగుండానే తనతల బ్రద్దలుకొట్టుకొని చచ్చిపోతా నన్నాడు. "అమ్మ య్యో! యెల్లాగ? పాకీవాడితో లేచిపోయిందనుకుంటారు. నేను రానుబాబూ!" అన్నాను. "అయితే మొదట నన్నెందుకు కౌగలించుకొన్నా" వన్నాడు. "నన్నెందుకు ముందర ముద్దుపెట్టుకొన్నా" వన్నాను. మనిద్దరం కూడా అనుకుని యీపని చేయలేదు. దేవుడే కలిపాడు మనిద్దర్నీని. ఈ రాత్రి పన్నెండుగంటలకి మీదొడ్డిగుమ్మం దగ్గర నుంచుంటాను. తప్పకుండా రావాలి. నిన్ను పువ్వులాగ చూచుకుంటాను. నీకష్టాలు చాలారోజులనుంచి నేనూ చూస్తూనే వున్నాను. నీవు రాకపోతేమాత్రం తెల్లారేటప్పటికి మీగుమ్మాన్నేసి తల బ్రద్దలుకొట్టుకొని పడివుంటాను. నాశవం దాటి మరీ వెళ్లాలి నీవు మడుగుకి. తెలిసిందా? నామీద ఏమాత్రం జాలివున్నా తప్పకుండా రా." అన్నాడు. "సరేలే వస్తాను. సిద్ధంగా వుండు. నువ్వు చచ్చిపోతే నేనుమాత్రం బ్రతకగలనా?" అన్నాను నేను.

"వస్తానన్నానేకాని ఆమాట తలచుకుంటే భయమేసింది. ఆరోజున ఇంట్లో యెవరిని చూచినా, యేంతిన్నా యేడుపొచ్చింది. ఇంట్లో నా కెవరిమీద ప్రేమ లేదు. అందరిమీద విరక్తి పుట్టేట్లు వాళ్లే చేసుకొన్నారు. నాసుఖం వాళ్ల కక్కరలేదు. నన్ను ప్రేమించినవాడు, నేనే కావాలన్నవాడు జోగన్న ఒక్కడే.

"పాపం! నేలేకపోతే బ్రతకట్ట, చచ్చిపోతాట్ట ఏమైనాసరే, పాపం, వెళ్లిపోతాను అతనితో నేను. కాని చిన్నప్పట్నుంచీ ప్రాణంలా పెంచుకొన్న మల్లిపందిరిని విడిచి వెళ్లడవంటే ప్రాణం ఒప్పటంలే దనుకుని సాయంత్రం యెవ్వరూ చూడకుండా దోసెడుమల్లి మొగ్గలు కోసి గుడ్డలో మూటకట్టుకున్నాను. ఆవేళ మాయింట్లో తద్దినం. అరిసెలు, గారెలు మిగిలినవి జోగన్నకోసం మూటగట్టాను, రహస్యంగా. ఆవేళతో నాకూ మావాళ్లకీ సరి. ఋణం తీరిపోయింది మావాళ్లకీ నాకీని. నాఆత్మబంధువునికోసం దొంగనిద్దుర నటించాను.

"అర్థరాత్రి అయింది. ఇంట్లో అందరు గాఢంగా నిద్రపోతున్నారు. మెల్లిగా తలుపు

తీసికొని మూట చేత్తో పట్టుకొని దొడ్డితలుపు భయపడుతూ తీశాను. అన్నప్రకారం గుమ్మం దగ్గరే నుంచున్నాడు, నామిత్రుడు. చీకట్లో గూడా ధగధగలాడుతూ మెరుస్తున్నాయి అతనికళ్లు. నన్ను చూడగానే "వచ్చావా" అంటూ కౌగలించుకొని యెత్తుకొని పోతున్నాడు.

"మళ్లీ భయం వేసింది. "వెనక్కి వెళ్లి పోతా" నన్నాను. "సరే వెళ్లు నన్ను చంపుకొని...... నిన్ను బలవంతంగామాత్రం తీసికెళ్లను. వెళ్లిపో" అంటూ అక్కడున్న పెద్దరాయినేసి తల బద్దలుకొట్టుకోడానికి సిద్ధమైనాడు. "ఏమైనా సరే, నిన్ను వదలను. నీతో వచ్చేస్తాను. చచ్చిపోకు" అంటూ చేతులు పట్టుకొన్నాను. హాయిగా కబుర్లు చెప్పకుంటూ ఆ రాత్రంతా తాడేపల్లిగూడెందారినిబట్టి నడచి పోయాము. నేనుమాత్రం వెనక్కు తిరిగిచూస్తూవుండేదాన్ని, మావాళ్లెవరేనా వచ్చి నన్ను చావకొట్టి తీసుకొనిపోతారేమో అని.

* * *

3

"నడచినడచి అలసిపోయి తెల్లారగట్ల ఒకతోట దగ్గర-యిక్కడి కది చేరువే, చేరుకున్నాము. హాయిగా చల్లనిగాలి వేస్తోంది. ఆతోటలో ఒక మామిడిచెట్టుక్రింద పచ్చికమీద కూర్చున్నాము. నేను నామిత్రుడితొడలమీద మోచేతులానించి అతనికళ్లలోనికి చూస్తూ "బ్రాహ్మణపిల్లని యీ విధంగా లొక్కురాగల అందం, తెలివితేటలు నీ కెలావచ్చాయి?" అన్నాను. అతను నా ప్రశ్నకి కన్నీరు కారుస్తూ "నేను కూడా బ్రాహ్మణ్ణే కనక" అన్నాడు. "ఆ! నిజంగా?" అని ఆశ్చర్యపడ్డాను.

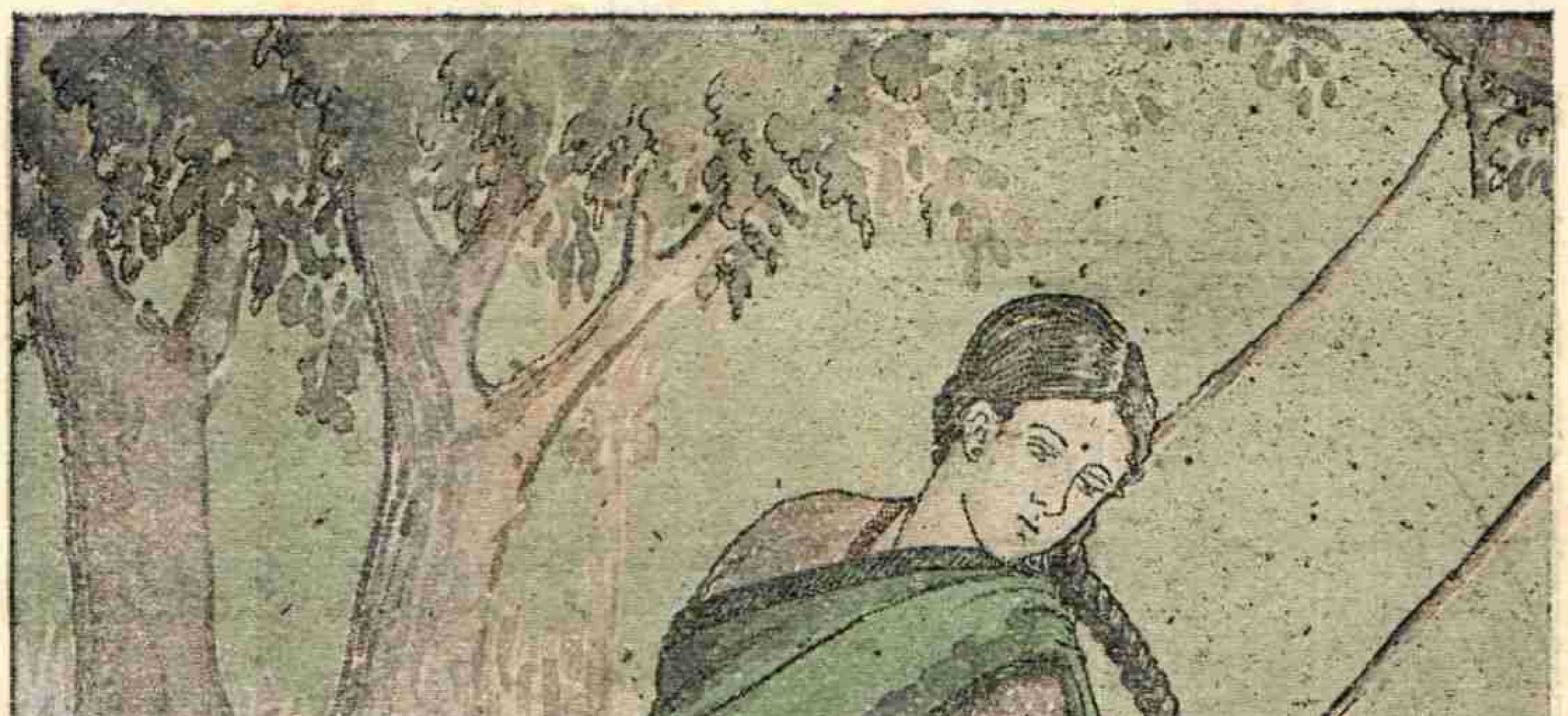

"నిజమైన చరిత్ర చెపుతే నమ్ముతావా?"

"తప్పకుండాను."

"జోగన్నను పెంచినతండ్రి ఒకడున్నాట్ట. అతను చెప్పాట్ట యీకథ.

"ప్రతీరోజూ సాయంత్రం నన్ను వుయ్యాల్లో

“కొన్నేండ్లక్రిందట ఒకరోజున ఆపాకీ వాడు వీథులుతుడుస్తూంటే ఒకమేడదగ్గర పులిస్తరాకుల డబ్బాలో ఒకపసిబిడ్డ “కేరుకేరు” మనడం విని చప్పున డబ్బా యెత్తి చూశాట్ట. కనుచీకట్లో ధగధగలాడుతూన్న ఒకమగబిడ్డ తెల్లనిబట్టలో కప్పబడి వున్నాడు. వెంటనే యెక్కడలేనిజాలితో ఆతను చప్పున బిడ్డని యెత్తుకొని వంటినిండా బట్టకప్పి తనయింటికి తీసికెళ్లడం చూసి ఒకదాసీది చప్పున పరుగెత్తి వచ్చి “ఇదిగో, యీపదిరూపాయలు పట్టుగెళ్లి పిల్లాణ్ణి జాగ్రత్తగా పెంచు... వెంకుపంతులు గారి విధవకూతురు కన్న దీబిడ్డని. ఇంట్లో వుంచడానికి వీల్లేక సంఘానికి వెఱచి యిల్లా పారెయ్యవలసివచ్చింది. ఈపిల్లవాడిఖర్చు అంతా మాఅమ్మగారు భరిస్తారు. నీకు మంచి యినాం యిస్తామని చెప్పారు. రహస్యంగాను, జాగ్రత్తగానూ పెంచు” అని చెప్పింది. ఆతనికి పిల్లలు లేకపోటంవల్ల జోగన్నని చాలప్రేమగా పెంచేవాట్ట. ఖర్చులంతా ఆమె రహస్యంగా దాసీదానిచేత పంపుతూవుండేదిట. పిల్లవాడు పెద్దవాడై తండ్రితో తోటల్లో గునపం, పాఱ పట్టుకొని కష్టపడ్డం ఒకసారి తల్లి చూచి “నా కడుపున పుట్టిన నీ కెంతగతి పట్టిందిరా?” అని నెత్తి నోరు కొట్టుకొందిట. కాని పాప మామె యేంచేయగలదు? ఈజన్మకథవిన్న జోగన్న పాకీపిల్లల్ని పెళ్లిచేసుకోటానికి యిష్టపడ లేదుట.

“ఈకథంతా చెప్పి జోగన్న వుసూరు మంటూ చెట్టుకి జార్లపడ్డాడు. నేను అతని మొఖంమీది చిఱుచెమట తుడుస్తూ “అయ్యో, పాపం, నీకథ జ్ఞాపకానికి తెచ్చి చాల బాధకలిగించాను. చాల అలసిపోయావు. నావద్ద కొన్ని పిండివంటలున్నాయి. తిందువుగాని ఆదోరువులో ముఖం కడుక్కో. నీవుకూడా బ్రాహ్మణుడవని తెలియగానే నాసంతోషానికి మితి లేదు. ఇదిగో పంచభూతముల సాక్షిగా నీతలమీద తలం

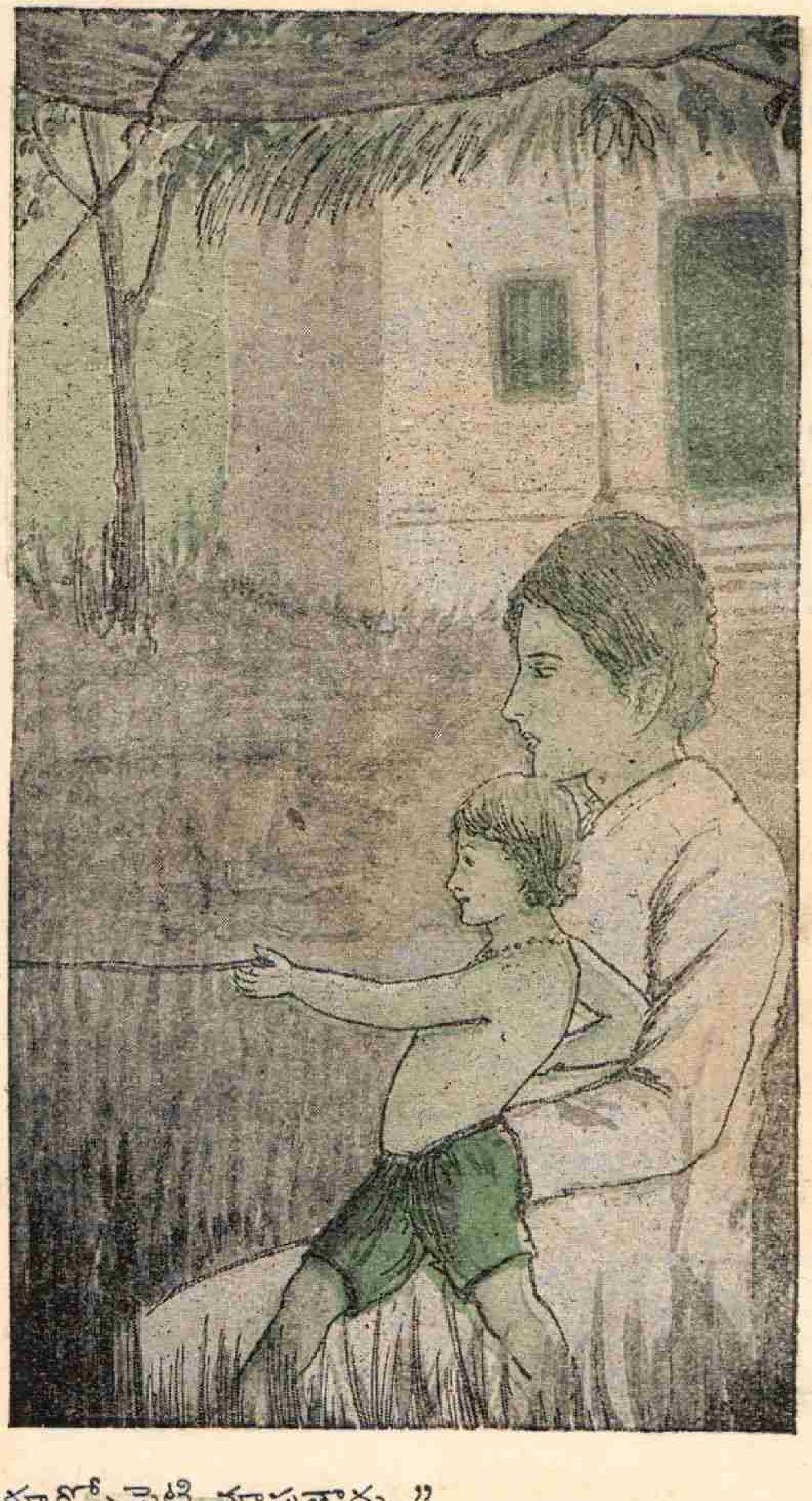

కూర్చోపెట్టి వూపుతాడు.”

్రాలు పోస్తున్నా నీమల్లెపూవులతోటి. ఇదివఱకు నాకు జరిగినపెండ్లి అసలు జ్ఞాపకమే లేదు. ఇదే మననిజమైనపెండ్లి” అంటూ నేతెచ్చిన మల్లెపూవులు దోసిలితో జోగన్న తలమీద పోశాను. అతను నానెత్తిమీద తిరిగి పోశాడు. మాలో మేము చేసుకున్న యీపెళ్లిచూసి పంచభూతాలు నవ్వాయి; కోకిలలు పాడేయి; చిలుకలు, గోరువంకలు నాట్యం చేశాయి. ప్రక్కనున్న గన్నేరుచెట్లు పచ్చనిపూవులని అక్షింతలమల్లే రాల్చి మమ్మన్ని ఆశీర్వదించాయి.

“జోగన్న అదివఱకే ఆతోట కౌలుకి తీసికొన్నాట్ట. చాలపెద్దతోట అవడంచేత సమస్తఫలవృక్షాలు, పూవులచెట్లూ అందున్నాయి తోటమధ్య చక్కనిబంగాళా. దాని కెదురుగుండా పెద్దదొరువూ, పచ్చికబైలూ అన్నీ చాల అందంగా వున్నాయి. జన్మమెత్తి అట్టితోట యిదివఱకు చూడలేదు. మేము పండ్లూ, కాయలూ జాగ్రత్త పెడుతూ, యజమానులసుఖం అలావుంచి మేమే ఆతోటయజమానులమల్లే అనుభవిస్తున్నాం.

“అమ్మా, నాభర్త నన్నిప్పటివఱకూ పువ్వులాగే చూచుకుంటున్నాడు. నన్నేమీ ఎక్కువ కష్టంపడనీయడు. కష్టం అంతా అతనిదే. ఇద్దరూ జోడుపక్షుల్లాగ ఆతోటంతా తిరుగుతాము. నాభర్త స్వయంగా నారతో లావుపాటిత్రాడు పేని పెద్దచెట్టుకొమ్మకి వుయ్యాలా వేశాడు. ప్రతీరోజూ సాయంత్రం నన్ను వుయ్యాల్లో కూర్చోపెట్టి వూపుతాడు. అతనికి నేను గతి, నా కతను గతి. తన్ను పెంచినందుకు కృతజ్ఞతాపూర్వకంగా తండ్రికి జోగన్న అప్పుడప్పుడు సొమ్ము పంపుతూ వుంటాడు.

“అమ్మా, నా కిష్టమొచ్చినప్పుడు పసుపు, బొట్టూ మొదలైన అలంకారాలన్నీ చేసుకుంటాను. ముచ్చటదీరా అన్నిరకాలపూవులతోటి నాభర్తే నన్ను అలంకరించి సంతోషిస్తాడు. ఇంట్లోవుండే భయంకరనిర్బంధాలేమీ లేవు. నాభర్త నన్నూ, నాఅలంకారాలనీ చూచి పొంగిపోతాడు. నా కొక మొగబిడ్డ. నా కింక కావలసిన దేమిటి తల్లీ, భగవంతుని దయతప్ప! ఒకమామిడిచెట్టు పునాస కాపు కాచింది. మీవంటివారు తిని సంతోషిస్తారని అమ్మడానికి యీవేళ వచ్చాను. అమ్మా, నిజంగా చెపుతున్నాను. మమ్మల్ని ఈసంఘమే పాకీవాళ్లని చేసింది. చీకటి పడుతోంది, పిల్లవాణ్ణి చూసుకోవాలి. శలవమ్మా మరి.”

ఇల్లా యీకథ విని ఆయింటిఆమె నివ్వెరబోయి మాట్లాడలేకపోయింది, ఎంతసేపు దాకానో!